

یاسای وهزارهتی گواستنه وهو گه یاندنی ههریمی کوردستانی عیراق

هناوی خوی بهخشنده ومیهریان

بهناوی گه له وه

نهنجومه نی نیشتمانی کوردستانی عیراق

ژماره ی بریار: ۸

میژوی بریار: ۱۰/۲/۱۹۹۳

بریار

به پیتی حوکمی برگه ی (۱) له ماده دی (۵۶) ی یاسای ژماره (۱) ی سالی ۱۹۹۲ و له سه ر پیتشینازی وه زیری گواستنه وهو گه یاندن و بریار له سه ردانی نهنجومه نی وه زبران، نهنجومه نی نیشتمانی کوردستانی عیراق له دانیشتنی رۆژی ۱۹۹۳/۲/۳ دا بریاری ده رکردنی نه م یاسایه ی دا:

یاسای ژماره (۲) ی سالی ۱۹۹۳ یاسای وهزارهتی گواستنه وهو گه یاندنی هریمی کوردستانی عیراق

ماده ی یه کم:

مه به ست له م وشانه ی خواره وه بۆ مه به ستی نه م یاسایه ماناکانی ته نیشتیانه:

- ۱- هریم: هریمی کوردستانی عیراق.
- ۲- وزارهت: وهزارهتی گواستنه وهو گه یاندنی هریم.
- ۳- وهزیر: وهزیری گواستنه وهو گه یاندنی هریم.
- ۴- بریکاری وهزارهت: بریکاری وهزارهتی گواستنه وهو گه یاندنی هریم.
- ۵- نهنجومه ن: نهنجومه نی راویژکاری گواستنه وهو گه یاندن.

ماده ی دووم:

نامانجی وهزارهت نه مانیه:

- ۱- دابین کردن و بهرته بردن و به کارخستن و پاراستن و په ره پیدانی به داله کان و تۆره کانی هیتلی ته له فۆن و نامیره کانی تری گه یاندن له شاره کانی هریمدا به وه بهر فراوانی یه ی که پتویسته.
- ۲- سه رله نوی بنیاد نانه وهو په ره پیدانی تۆری گه یاندنی ته لدارو بی ته ل له نیوان شاره کانی هریمدا و به ستنه وه ی به پیتی سوودو پتویست به جیهانی ده ره وه.
- ۳- سه رله نوی بنیاد نانه وه و ریکخستن و په ره پیدانی مه له بنده کانی پۆسته و پتیشکesh کردنی خزمه تگوزاری پۆسته ی ناوه وهو ده ره وه نه ویش به په ره پیدانی

مهلبه ندى پۆسته و تهلهفۆن له شارهكانى ههرتېمدا به شيوه يهك كه گشت رى و شوتنىكى گهياندى پۆسته يى تىدابى.

۴- دابىنگردن و پيشكه شكردى خزمهتگوزارى له بوارى كেশ و ههواداو پيشبىنى كردن سهبارت به كارساتى سروشتى و په ره پىدانى مهلبه نده تا يه تيه كان بۆ خزمهتگردنى پرۆژهكانى گه شه پىدان.

۵- رىكخستن و دابىنگردنى خزمهتگوزارى له بوارى گواستنوه دابه شكارىدا بۆ كه سان و بۆكهل و پهل له ناوه رىمدا له وورى وشوتنهى له تواندان.

۶- ناماده كردنى لىكۆلینه وهى به سوودى نابوورى و هونه رى له بارهى پرۆژهكانى گواستنوهى سه رزه وى و ناسمان و رووبارو هيتلى شه مه نده فەر و گهياندى تهلدارو بىتهل و پۆسته و، دانانى نه خشه بۆيان وسازدانى ههر كارو خزمهتگوزارى يهك كه په يوه ندى پىيانه وه هه بى.

ماددهى سىپه م:

۱- وه زىر سه روكى بالاي وه زاره ته و به رىر سىياره له رىنوئىنى كردنى له كاره كانىدا و سه ريه رشتى و چاودپىرى كردنى چالاكى يه كانى و له وه وه نه و رىتمايى و برپارو فه رمانانه دا ده رده چن كه په يوه ندىان به نه ركه كانى وه زاره ت و دام وه زگاكانى و گشت كاروباره ئىدارى و دارايى و رىك و پىكى و هونه رىبه وه له چوارچىوهى حوكمى ياساو په يروه ودا هه به وه به رده م نه نجومه نى وه زىراندا به و مانايه ي نه ندامىكى هاوبه شىتى به رىر سىياره و بۆى هه به هه ندى له ده سه لاته كانى خۆى به برىكار يا به رىتوه به ره گشتى يه كان يا هه ركه سىك له وه زاره تدا به په سندنى ده زانئى بسپىرئ.

۲- برىكار: نه و نه ركانه به جى دىنى كه وه زىر پىيانى ده سپىرئ.

۳- به رىتوه به رىتى يه كان و ده زگاكانى مهلبه ندى وه زاره ت نه مانه ن:

ا- نووسىنگه ي وه زىر: فه رمانبه رىك به پله ي به رىتوه به ر له خاوه نانى كارمه ندى و لىهاتووبى سه رو كايه تىبه ده كاو ژماره به ك فه رمانبه ر يارىده ي ده دن.

ب- نووسىنگه ي برىكار: فه رمانبه رىك له خاوه نانى كارمه ندى و لىهاتووبى سه رو كايه تىبه ده كاو ژماره به ك فه رمانبه ر يارىده ي ده دن.

ج- فه رمانگه ي ياسايى: فه رمانبه رىك به پله ي به رىتوه به ر كه باوه رنامه يه كى سه ره تايى زانكوئى له ياسادا هه بى و له خاوه نانى كارمه ندى و لىهاتووبى بى سه رو كايه تى ده كا.

ماددهى چواره م:

به رىتوه به رىتى يه كانى دىوانى وه زاره ت و ده زگاكانىان:

۱- به رىتوه به رىتى گشتى كاروبارى ئىدارى و دارايى: فه رمانبه رىك به پله ي

به رىتوه به رى گشتى كه باوه رنامه يه كى سه ره تايى زانكوئى هه بى سه رو كايه تىبه

ده كاو نه م به رىتوه به رىتىبه ندى پىتوه ده به سترىته وه:

ا- به رىتوه به رىتى ئىداره ي خوديه تى.

ب- به رىتوه به رىتىبه رىبى ژمىربارى.

- ج- بهرپوه بهریتیی چاودتیری و پیداجوونه ی دارایی.
- د- بهرپوه بهریتیی خزمه تگوزاری.
- ه- بهرپوه بهریتیی په یوه ندی وگه یانندن.
- و- بهرپوه بهریتیی مه خزنه نه کان.
- ز- بهرپوه بهریتیی نه خشه دانان و بهدواداچوون که لم و حدانه پیکدی:
- ۱- وه حده ی توژنه وه و لتکولینه وه ی پراکتیکی.
 - ۲- وه حده ی راهیتانی هونری.
 - ۳- وه حده ی کومپیوتر.
 - ۴- وه حده ی سرژمیری و زانیاری.
 - ۵- وه حده ی کتیبخانه.
- ۲- بهرپوه بهریتیی گشتیی کاروباری هونری: فرمانبریک به پله ی بهرپوه بهریتیی گشتی که باوه رنامه ی سره تایی زانکوی هبتی و له خاوه نانی کارمندی لیها تووی بی سرژکایه تیی ده کاو نم بهرپوه بهریتییانه ی پیوه ده به سترتته وه:
- ۱- بهرپوه بهریتیی گه یانندی ته لدارو بیتهل.
 - ۲- بهرپوه بهریتیی خزمه تگوزاری پوسته و برووسکه و ته له فون.
 - ۳- بهرپوه بهریتیی گواستنه وه.
 - ۴- بهرپوه بهریتیی که ل و پهل هیتان و کرین.
 - ۵- بهرپوه بهریتیی که ش و هوا.
 - ۶- بهرپوه بهریتیی جیبه جتی کردنی پرژه کان.

ماده ی پتتجه م:

- یه که م: نه نجومه نیک به ناوی (نه نجومه نی گواستنه و گه یانندن) وه له وه زاره تدا به سرژکایه تیی وه زیر به م شتیه به پیکده هنتری.
- ۱- بریکاری وه زاره ت جتگری سرژک
 - ۲- بهرپوه بهریتیی گشتی کاروباری نیداری و دارایی نه ندام
 - ۳- بهرپوه بهریتیی گشتی کاروباری هونری نه ندام
 - ۴- بهرپوه بهریتیی نه خشه دانان و بهدواداچوودان نه ندام
 - ۵- بهرپوه بهریتیی فرمانگه ی یاسایی نه ندام
 - ۶- بهرپوه بهریتیی که ش و هوا نه ندام
 - ۷- نه ندامتیک یا زیاتر که وه زیر له ناوه وه یا له دهره وه ی وه زاره تدا دایه نی دووم: نهرکه کانی نه نجومه م:
- ۱- ناماده کردن و دارشتنی نامانجه گشتی یه کانی نه خشه کانی وه زاره ت له بهر روشنایی ریبازی نه نجومه نی وه زیرانی ههریم.
 - ۲- لیدوانی نه و نه خشه سره تایی یانه ی له لایه ن بهرپوه بهریتیی نه خشه دانان و بهدواداچوونه وه له بهر روشنایی نه خشه پیتشکه شکراوه کانی دام و ده زگا کانی وه زاره توه ناماده کراون و په سند کردنیان و بهدواداچوونی جتی به جتی کردنیان.

۳- پیتشنیازکردنی نهخشمی گشتی له بواری گواستنهوه و گه یاندن و پرۆگرامی به کارخستن و بازارکاری (تسویق) و دارایی و ئابووریدا.

۴- لیدوانی نهو راپۆرتنه گشتیه خولیهی وهزارهت که بهرتیوه بهرتیتی نهخشه دانان و بهدواداچوون ئامادهی دهگا و دهبرینی هر تیبینی و نامۆزگاری یهک له بارهیهوه که به پتیوستی دهزانن.

۵- لیکۆلینهوهی پرۆژهکانی نهو یاساو پهروهوو رتنمایی یانهی په یوه ندی بیان به کاروبارو نامانجهکانی وهزارهتوه ههیه و دهبرینی هر تیبینی و نامۆزگاری یهک له باره یانهوه که به پتیوستی دهزانن.

۶- لیکۆلینهوهی هر کیشه یهک که وهزیر دهیخاته بهردهمی و دهبرینی رای خۆی له بارهیهوه و پیتشکهشکردنی هر پیتشنیازو نامۆزگاریهک که بهباشی دهزانن.

ماددهی شهم:

۱- نهرك و تاییه تکاریهکانی دام و دهزگاکانی وهزارهت به پهیرهویک دیاری دهکرتن.

۲- وهزیر بۆی ههیه بهرتیوه بهرتیتی یا بهش یا لق یا وهحدهی نوێ لهکاتی پتیوستیدا پتکبهتینی یا بیان خاته پال یهکتر.

ماددهی ههوتهم:

وهزیر بۆی ههیه رتنمایی پتیوست بو ئاسانکردنی جتی بهجتی کردنی حوکمهکانی نهو یاسایه دهریکا.

ماددهی ههشتم:

کار به هیچ دهقتیک ناکرێ که له گهڵ حوکمهکانی نهو یاسایه دا ناکۆک بن.

ماددهی نۆیهم:

دهبێ ئهنجومهنی وهزیران حوکمهکانی نهو یاسایه جتی بهجتی بکات.

ماددهی دهیهم:

نهو یاسایه له رۆژی بلاوکردنهوهیهوه له رۆژنامهی رهسمیدا کاری پتیدهکرێ.

جوهر نامق سالم

سهرۆکی نهنجومهنی نیشتمانی کوردستانی عێراق